

ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ *BLOOD* В ЙОГО НАУКОВІЙ ВЕРСІЇ

Стаття присвячена дослідженню лексико-семантичного поля як вияву мовної парадигматики. В статті розглянуто зв'язки, які існують між елементами англomовного лексико-семантичного поля «blood», а саме гіперо-гіпонімія, синонімія, меронімія. Ключові слова: гіперонім, гіпонім, синонімія, меронімія.

Новаковская О.Н. Исследование лексико-семантического поля *blood* в его научной версии. *Статья посвящена исследованию лексико-семантического поля как проявления языковой парадигматики. В статье рассмотрены связи, которые существуют между элементами англоязычного лексико-семантического поля «blood», а именно гиперо-гипонимия, синонимия, меронимия. Ключевые слова: гипероним, гипоним, синонимия, меронимия.*

Novakovskaya O.N. Investigation of the lexical semantic field *blood* in its scientific version. *The article aims at the investigation of the lexical semantic field as a paradigmatic formation in the language. The research is being carried out on the basis of English medical terminology that serves the material of the investigation (150 lexical units) and represents the fragment of English scientific view of world. In the article such important notions of modern linguistics as lexical semantic field and scientific view of world are analyzed, including relations that coexist within the elements of the English lexical semantic field «blood» in its scientific version, such as hyponymy, synonymy and meronymy. The article touches upon such significant problems of modern linguistics as the phenomenon of existing synonymy in terminology from the point of view of standardization, hyponymy as an inclusion relation that represents verbalized knowledge in the language as a result of categorization of reality and meronymy as the part-of relation which in our research represents the chemical composition of blood. Key words: hypernym, hyponym, synonymy, meronymy.*

У лінгвістиці розуміння системних відносин між мовними елементами було покладено в основу опису мови на початку ХХ століття швейцарським ученим Ф. де Соссюром і професором Казанського університету І. А. Бодуеном де Куртене [Про це див.:15, 5]. Проте наявність певної організації мовних одиниць згадувалась у лінгвістичних розвідках і раніше. Власне виникнення поняття «семантичне поле» пов'язано з відродженням в 20-30-х роках ХХ століття вчення Гумбольдта (1836) про «внутрішню форму мови» [Про це див.: 20, 20]. Сам термін «поле» було запозичено із фізики і через психологію, біологію й соціологію введено до мовознавчих студій, зокрема, до семасіології, німецькими лінгвістами Г. Іпсеном (1924 р.) та Й. Триром (1931 р.) [17, 638]. Попри довгий шлях становлення структуралізму як підходу до вивчення мовних явищ, у лінгвістиці й досі є невирішені або спірні питання стосовно поняття **лексико-семантичне поле (далі ЛСП)**, що посилює **актуальність** даного дослідження.

Нашою метою є аналіз лексико-семантичного поля *blood* як парадигматичного структурного утворення в його науковій версії, зокрема виявлення

таких мовних відношень як меронімія, гіперо-гіпонімія, синонімія.

Сьогодні в лінгвістиці лексико-семантичне поле розуміють як «сукупність парадигматично пов'язаних **лексичних одиниць (далі ЛО)**, які об'єднані спільністю змісту (іноді й спільністю формальних показників) та відображають поняттєву, предметну й функціональну подібність позначуваних явищ» [8, 211]. Для ЛСП постулюється наявність спільної інтегральної ознаки, яка слугує принципом об'єднання елементів поля та відома в лінгвістиці під різними назвами: архілексема [2], ідентифікатор ЛСП [14], архісема та родова сема [15], класема [1], маркер [4], групова диференційна ознака [16] ядерна сема [3; 23], спільна семантична ознака [17]. Такою визначаємо лексему *blood*, навколо якої консолідується решта елементів досліджуваного поля.

В даному дослідженні ми розглядаємо ЛСП як вербалізований фрагмент **наукової картини світу (далі КС)**, під якою розуміємо «систему знань, що синтезує теоретичний доробок різних наук зі знаннями світоглядного характеру як результатом цілісного узагальнення пізнавального досвіду людства» [17, 491]. Наукова КС ґрунтується зазвичай на якійсь окремій галузі знань, у даному випадку фрагмент наукової КС, що лежить в основі нашого дослідження, базується на медичних знаннях про кров (*blood*).

У рамках наукової картини світу кров, згідно свідченням лексикографічних джерел, сприймається як рідина червоного кольору, що циркулює в кровоносних судинах тварин (хребетні та деякі безхребетні) та постачає необхідні речовини, такі як кисень до клітин і транспортує метаболічні відходи від них [26-33]. Таким чином в науковому медичному контексті розуміється поняття *blood*, що є архілексемою (термін Н.В. Ярцевої) для досліджуваного ЛСП, навколо якої консолідується елементи поля.

Як парадигматичне мовне утворення ЛСП *blood* основним принципом організації його елементів має меронімію, гіперо-гіпонімію та синонімію.

Так, ЛО, що позначають речовини, які визначають склад крові, об'єднані меронімічним типом зв'язків, що є різновидом парадигматичних відношень мовних одиниць, які представляють ціле та його частини, що в лінгвістиці відомі як холонім і партонім [17, 385]. Меронімію часто визначають як «партитивний зв'язок» або використовується термін «партонімія», запропонований М. В. Нікітіним (від англ. «*part*» – частина) [13]. О. В. Материнська вказує на те, що меронімічні відношення є одним з інтегрувальних типів семантичних відношень, що забезпечує системність та ієрархічну впорядкованість лексичної системи мови попри всю різноманітність семантичних зв'язків у ній [11, 287].

Для англomовного ЛСП *blood* такий вияв парадигматики в рамках наукової картини світу є частотним явищем, адже з часів опублікування Р. Вірховим роботи «*Cellular pathologie*» у 1858 р. медицина орієнтується на молекулярний склад людського організму, а не на гуморальну теорію яка проіснувала без масштабних змін близько двох тисяч років. Р. Вірхов вперше вказав на те, що будь-яка патологія в організмі є патологією клітини, тим самим започаткувавши клітинну теорію будови будь-якого організму, що стала основою значного прориву в медичній науці. Отже, *blood* як і будь-яка інша фізіологічна рідина має молекулярну будову.

Дефініції, що їх приводять англомовні лексикографічні джерела, вказують на двокомпонентний склад крові, а саме: плазму (*plasma*), що представляє собою рідинну частину складу крові [*fluid part of blood*], та формені елементи, серед яких виділяють три типи: еритроцити (*erythrocyte, red blood cell*), лейкоцити (*leucocyte, white blood cell*), тромбоцити (*platelet*). Плазма людського організму складається з води (*water*), білків (*proteins*), ліпідів (*lipids*), глюкози (*glucose*), сечовини (*urea*), деяких неорганічних речовин таких як: натрій (*sodium*), калій (*potassium*), кальцій (*calcium*), магній (*magnesium*), фосфат (*phosphate*). Всі вищезазначені ЛО таким чином є партонімами до холоніма *plasma*. ЛО *serum*, або *blood serum* [*the blood plasma not including the fibrinogens*] також є партонімом до лексеми *plasma*. В сою чергу ЛО *erythrocyte* виступає холонімом до *hemoglobine* [*substance in red blood cells which conveys oxygen from the lungs to body tissues*] та *stroma* [*the connective, functionally supportive framework of a biological cell*].

Важливими компонентами тромбоцитів є α -гранули (*α -granules*), фібриноген (*fibrinogen*), фактор V (*factor V*), які відіграють важливу роль у процесі коагуляції. Відповідні ЛО в парадигматичному відношенні представлені як партоніми. Як бачимо, меронімія є важливою для структурної організації конститuentів ЛСП *blood* в його науковій версії. Пояснюємо це явище сучасним розумінням людського організму як молекулярно-генетичного, клітинного утворення.

Іншим важливим типом відношень для ЛСП *blood* в його науковій версії є гіперо-гіпонімія. Дж. Лайонз визначає її як одне з найбільш фундаментальних парадигматичних смислових відношень, за допомогою якого структурований увесь словниковий склад мови [9, 47]. Під гіпонімією (від грец. *hupo* – під, вниз та *onuma* – ім'я) в сучасному мовознавстві розуміють одне з основних парадигматичних відношень у семантичному полі – ієрархічна організація його елементів, що базується на родо-видових відношеннях. Гіпонімія як родо-видове відношення представлена як включення семантично однорідних одиниць в відповідний клас найменувань [2, 104]. Гіпонімія як один із важливіших проявів парадигматики основана на відношенні несумісності – властивості семантично однорідних мовних одиниць, що співвідносяться з поняттями, обсяги яких не перетинаються [там само]. І. М. Кобозева зазначає, що кореляція несумісності тісно взаємопов'язана з гіпонімічною кореляцією, оскільки це відношення, яке пов'язує між собою когіпоніми, тобто гіпоніми одного рівня [6, 103].

Так, когіпонімами до гіпероніма *blood cell* є наступні лексичні одиниці: *erythrocyte, leucocyte* та *platelet*. Поширеною є гіпонімія для ЛО *leucocyte*, оскільки лейкоцити поділяються на гранулоцити, тобто зернисті лейкоцити (*granulocytes*): *neutrophils, eosinophils, basophils*; та незернисті лейкоцити (*nongranular leukocytes*): *monocytes, lymphocytes*. Дані ЛО є гіпонімами одного рівня.

Протеїни, що містяться в плазмі також об'єднані даним типом зв'язку, оскільки є видовими поняттями до родового – плазма. Такими є наступні ЛО: *serumal bumins, globulins, fibrinogen, regulatory proteins* та *clotting factors*. ЛО регуляторні білки (*regulatory proteins*) у свою чергу слугує гіперонімом до

його видових понять: *enzymes, proenzymes, hormones*. ЛО фактор згортання (*clotting factors*) також має свої різновиди, тобто видові поняття: *fibrinogen, prothrombin, tissue factor or tissue thromboplastin, calcium, proaccelerin, labile factor, Factor V, stable factor or proconvertin, antihemophilic factor A, antihemophilic factor B, Stuart-Prower factor, plasma thromboplastin antecedent, hageman factor, fibrin-stabilizing factor, von Willebrand factor, Fletcher factor, high-molecular-weight kininogen, fibronectin, antithrombin III, heparin cofactor II, protein C main*. Так само пов'язані в ЛСП *blood* номінації ліпідів, що складають плазму: *phospholipids, triglycerides, cholesterol, chylomicrons*.

Важливою є гіперо-гіпонімія і в наступних ЛО: *bright-red blood, black blood, dark-red blood, dark blood*, які виникли на основі семи кольоропозначення *red* (червоний). Дефініційна ознака кольору у даному випадку не лише інформує про забарвлення крові, а й експлікує місце її циркуляції (в артерії чи в вені). Артеріальна кров має яскраво-червоне забарвлення. На основі кваліфікативної ознаки кольору, маркованої як *bright-red*, можна стверджувати про те, що *bright-red blood* – це артеріальна кров. Венозна кров має темно-червоне забарвлення. У словосполученнях *black blood, dark-red blood, dark blood* дефініційні ознаки кольору *black, dark-red, dark* інформують про належність даного типу крові до венозної. Усі ці ЛО *arterial/venous/black/dark-red/dark/bright-red blood* є гіпонімами семема *blood*, диференціальною семою для котрих є головне не колір, а місце циркуляції (артерії чи вени).

Важливим для даного дослідження є також гіперо-гіпонімічні зв'язки, у яких перебуває семема кров (*blood*), а саме виступаючи гіпонімом для семем з більш широкою семантикою. Гіперонімамідо семема кров є наступні ЛО: *liquid body substance, bodily fluid, body fluid, humour (humor)*. Дані ЛО у сучасному медичному розумінні означають будь-яку фізіологічну рідину тіла [*the liquid parts of the body*], включаючи кров, що має у своїй семантичній структурі сему *рідина*, що маркується дефініційними ознаками *liquid* або *fluid*.

Таке розгалужене явище гіперо-гіпонімії ми пояснюємо тим, що в процесі пізнання людиною світу, відбуваються певні ментальні процеси, спрямовані на краще усвідомлення світу. Одним із таких процесів є категоризація. Термін «категоризація» вслід за О. О. Селівановою розуміємо як «механізм виведення у структурах мислення, який передбачає об'єднання предметів і явищ у відповідні класи як рубрики досвіду, сформовані шляхом пізнавальної діяльності людини» [17, 377]. В рамках наукової картини світу, що представлена як синтез об'єктивного знання певної галузі науки, процес категоризації є невід'ємним, адже представлений як базовий когнітивний процес, важливий для зберігання, обробки, використання знань та власне розуміння світу.

Так, С. В. Кезина вказує на те, що гіперо-гіпонімічні, тобто класифікаційні зв'язки віддзеркалюють процес диференціації реального світу та його складових в процесі його пізнання людиною [5, 30]. О. Є. Котцова в свою чергу стверджує, що гіпонімічні зв'язки слів відбивають у мові процеси категоризації знань на основі родо-видових відношень понять та є одним з

найважливіший спосіб парадигматичної організації лексики [7, 18].

Отже, гіперо-гіпонімічний зв'язок конститuentів досліджуваного поля є віддзеркаленням процесу категоризації знань про явище *blood* в рамках медичної науки.

Типовим видом відношень для даного ЛСП також є синонімія, яку ми за О. О. Селіванова розуміємо як «вияв мовної парадигматики й асиметричного дуалізму мовного знака, наявність однакового чи близького змісту в кількох знаків одного статусу (рівневого, частинимовного тощо)» [17, 649]. Явище синонімії цікавило багатьох лінгвістів, зокрема Ш. Баллі, І. М. Кобозеву, Р. О. Будагова, Б. Н. Головіна, В. А. Звєгінцева, О. О. Селіванову, Ю. Д. Апресяна, А. П. Ковалю, М. П. Кочергана, Г. А. Уфимцеву, Д. М. Шмельова, Л. М. Васильєва. Проте явище абсолютної синонімії в термінологічній системі мови, хоча і є поширеним, на сьогодні й досі трактується неоднозначно та є маловивченим. Зокрема Т. В. Михайлова стверджує: «Майже всі вітчизняні й зарубіжні мовознавці сьогодні визнають природність і неминучість синонімічних відношень між термінами як вияв загальномовних процесів, проте залишаються дискусійними деякі проблеми: з'ясування меж термінологічної синонімії, визначення критеріїв синонімічності в термінології, роль термінів-синонімів, особливості фіксації синонімічних термінів у словниках» [12, 53].

Термінологічна синонімія традиційно вважається явищем небажаним, оскільки в один із термінів постійно вкладається поняття більш вузьке, ніж в інший, або більш широке, та зрештою, зовсім інше [10, 89]. Проте деякі лінгвісти (О. С. Ахманова, В. П. Даниленко) називають його позитивним, оскільки такі ЛО по-різному розкривають зміст поняття [19, 67].

В результаті нашого аналізу було виявлено, що в англійській медичній термінології синонімія є частим і розгалуженим явищем. Н. Л. Цимбал визначає такі причини виникнення синонімів: постійний розвиток науки, що супроводжується появою нових понять та бажанням дати кожному поняттю найточнішу номінацію; неуніфікованість термінології; наявність застарілих назв, які функціонують нарівні із новими; взаємодія літературної мови і діалектного мовлення; відродження вдалих термінів, які з певних причин довгий час не використовувалися; паралельне вживання автохтонного та запозиченого термінів; необхідність мовної економії, що породжує синонімію різних структурних рівнів; різною номінацією того самого поняття різними науковими школами чи вченими в різних мовах; існування повного і короткого варіантів термінів [22, 47].

У рамках англійського ЛСП *blood* типовими є синонімічні зв'язки ЛО, що представлені як:

1. автохтонний та запозичений термін;
2. запозичені синоніми з однієї чи різних мов;
3. аббревіатура та повний варіант терміна;
4. епонім та термін;
5. повний і короткий варіанти термінів.

1) Синоніми першої групи часто представлені як результат греко-латинського запозичення. Значний прорив в медичній науці стався в ХІХ ст. Саме

тоді й почалася розвиватися медична терміносистема англійської мови. Тому багато понять представлено співіснуванням автохтонного та запозиченого терміна, останній часто представлений грецьким або латинським еквівалентом, окрім дублетів трапляються й триплети, наприклад: *blood cell* (англ.) – *corpuscle* (лат.) – *hematocyte* (гр.); *red blood cell* (англ.) – *erythrocyte* (гр.); *white blood cell* (англ.) – *leucocyte* (гр.); *platelet* (англ.) – *thrombocyte* (гр.); *undulant fever* (лат+англ) – *brucellosis* (нов. лат.); *peripheral blood stem cell harvest* (англ.) – *apheresis* (гр.); *fear of blood* (англ.) – *haemophobia* (гр.); *low blood pressure* (англ.) – *hypotension* (лат.+гр.); *high blood pressure* (англ.) – *hypertension* (лат.+гр.); *high blood sugar* (англ.) – *hyperglycemia* (лат.+гр.); *low blood sugar* (англ.) – *hypoglycemia* (лат.+гр.); *urine blood* (англ. + лат.) – *hematuria* (лат.+гр.); *blood poisoning* (англ.) – *septicemia* (лат.+гр.); *blood in semen* (англ.) – *hematospermia* (лат.+гр.); *blood clot* (англ.) – *thrombus* (гр.); *coughing up blood* (англ.) – *hemoptysis* (гр.); та ін.

2) Серед синонімічних термінів також є ті, що ввійшли в англійську мову вже як іншомовні синоніми однієї чи різних мов, серед них такі: *bacillemia* (лат.) – *bacteremia* (лат.); *neutrophil* (лат.+гр.) – *granulocyte* (лат.+гр.); *argent affinoma* (нов. лат.) – *carcinoid tumor* (лат.+гр.); та ін.

3) Абревіатури в рамках медичної терміносистеми слугують економним способом передачі інформації без зміни семантичного об'єму поняття. Для даного ЛСП такі синоніми також є типовими: *Bietti's crystalline dystrophy (BCD)*, *Rocky Mountain spotted fever (RMSF)*, *deep vein thrombosis (DVT)*, *polymorphonuclear leukocytes (PMN, PML, PMNL)*, *peripheral blood stem cell transplantation (PBSCT)*, *erythrocyte sedimentation rate (ESR)*, *transient ischemic attack (TIA)*, *serum glutamic pyruvic transaminase (SGPT)*, *Waldenström's macroglobulinemia (WM)*, *polycythaemia vera (PV, PCV)*, *May Hegglin anomaly (MHA)*, *hemophagocytic lymphohistiocytosis (HLH)*, *granulocyte colony-stimulating factor (G-CSF)* та ін.

4) Епоніми в медичній терміносистемі представлені включенням в термін антропоніма, а іноді й двох, що можливо в результаті дослідження одного явища двома науковцями окремо один від одного: *Histiocytic necrotizing lymphadenitis – Kikuchi-Fujimoto disease*; *polyostotic fibrous dysplasia – McCune-Albright syndrome*; *Melioidosis – Whitmore's disease*; *Hemophilia B – Christmas disease*; та ін. Топоніми також можуть включатися до структури термінів-синонімів: *Philippine hemorrhagic fever – Thai hemorrhagic fever – Singapore hemorrhagic fever*; та ін.

5) Часто синонімія можлива за рахунок використання повного та короткого варіантів термінів: *basophil – basophilic leukocyte*; *neutrophil – neutrophil granulocyte*; та ін.

Отже, термінологічна синонімія представляє собою складне та неоднозначне явище, яке неможливо охарактеризувати однозначно. З одного боку, синонімію в терміносистемі можна розглядати як явище нейтральне, оскільки іноді синонімами називають ЛО, які представляють собою етимологічні дублети та не вирізняються за семантичним об'ємом поняття, яке представляють. З іншого, термінологічна синонімія може вважатися негативним явищем з погляду стандартизації.

Результати нашого дослідження вказують на те, що для лексико-семантичного поля *blood* в його науковій версії частотним проявом мовної парадигматики є меронімія, гіперо-гіпонімія та синонімія. Меронімічним типом зв'язку об'єднані ЛО, що позначають склад крові. Гіперо-гіпонімія як родовидові відношення лексичної системи відбиває в мові результат категоризації навколишнього світу в процесі його пізнання людиною. В даному дослідженні гіперо-гіпонімія представлена як віддзеркалення процесу категоризації знань про явище *blood* в рамках медичної науки. Синонімія також є досить розгалуженим явищем, проте не завжди вважається позитивним, оскільки власне суперечить змісту поняття «термін», для якого постулюється однозначність та точність, а отже відсутність синонімів.

Список літератури

1. Арнольд К.В. Семантическая структура слова в современном английском языке и методика ее исследования / К.В. Арнольд. – Л.: Просвещение, 1966. – 195 с.
2. Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – 2-е изд. – М.: Большая Российская энциклопедия, 1998. – 685 с.
3. Васильев Л. М. Современная лингвистическая семантика / Л. М. Васильев. – М.: Высшая Школа, 1990. – 176 с.
4. Катц Дж. Семантическая теория / Дж. Катц // НЗЛ. Вып. 10. Лингвистическая семантика. – М.: Прогресс, 1981. – С. 33-89.
5. Кезина С. В. Семантическое поле цветообозначений в русском языке (диахронический аспект) : Автореф. дисс... д-ра. филол. наук / С. В. Кезина. – Челябинск, 2010. – 51 с.
6. Кобозева И. М. Лингвистическая семантика: Учебное пособие. / Ирина Михайловна Кобозева. – М.: Эдиториал УРСС, 2000. – 352 с.
7. Котцова Е. Е. Гипонимия в лексической системе русского языка (на материале глагола): монография. – Архагельск: Помор. гос. ун-т., 2010. – 365 с.
8. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів освіти / Кочерган М. П. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 368 с.
9. Лайонз Дж. Введение в теоретическую лингвистику / Дж Лайонз. – М.: Прогресс, 1978. – 544 с.
10. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии // Вопросы теории и методики / Д. С. Лотте. – М.: АН СССР, 1961. – С. 81 – 103.
11. Материнська О. В. Структура та семантика меронімів на позначення частин сукупностей / О. В. Материнська // Мовні і концептуальні картини світу. – 2014. – Вип. 48. – С. 286-301.
12. Михайлова Т. Синонімічні відношення в українській науковотехнічній термінології / Т. Михайлова // Вісник нац. університету "Львівська політехніка". – № 503. – 2004. – С. 53– 57.
13. Никитин М.В. Курс лингвистической семантики: Учебное пособие. – 2-е изд., доп. и испр. / М.В. Никитин – СПб.: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2007. – 819 с.
14. Попова З. Д. Полевые структуры в системе языка: коллективная монография / науч. ред. З. Д. Попова. – Воронеж: Издательство Воронежского университета, 1989. – 200 с.
15. Попова З.Д. Лексическая система языка / З.Д Попова, И.А. Стернин. – Воронеж: Издательство Воронежского университета, 1984. – 148 с.
16. Селиверстова О. Н. Труды по семантике / О. Н. Селиверстова. – М.: Языки славянской культуры, 2004. – 960 с.
17. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2010. – 844 с.
18. Тихонов А. Н. Границы и структура лексико-семантического поля // Теория поля в современном языкознании. Тезисы докладов/Башкирск. ун-т. – Уфа, 1994. – С. 3-7.
19. Турчин В. В. Прагматика наукового терміна / В. В. Турчин. – Івано-Франківськ, 2004. – 226 с.
20. Уфимцева Анна Анфилофьевна. Опыт изучения лексики как системы (на материале английского языка) / Анна Анфилофьевна Уфимцева. Изд. 3-е. – М.: КомКнига, 2010. – 288 с.

21. Федина Е. А. Синонимические отношения в немецкой медицинской терминологии: Автореф. дисс... канд. филол. н. / Е. А. Федина. – Иркутск, 2013. – 19 с.
22. Цимбал Н. Л. Сучасна українська термінологія органічної хімії / Н. Л. Цимбал. – Умань: РВЦ "Софія", 2007. – 135 с.
23. Шмелёв Д. Н. Проблемы семантического анали за лексики / Д. Н. Шмелев. – М.: Наука, 1973. – 280 с.
24. Allan, K. Concise encyclopedia of semantics. – Boston: Elsevier, 2009. – 1080 p.
25. Babylon English Author: Babylon Ltd. [Electronic resource]. – Access mode: linguistic-support@babylon.com
26. Encyclopaedia britannica. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.britannica.com>
27. Longman dictionary(active study)/director Della Summers.–New ed. p.cm.- Edinburg Gate: Pearson Education limited, 1998. – 799 p.
28. Longman dictionary of American English. – New 4th ed. Harlow, Essex, England: Pearson Education Ltd., 2008. – 1210 p.
29. Longman dictionary of contemporary English. – Edinburg-Harlow: Longman, 2003. – 1949 p.
30. Longman dictionary of English language and culture / Addison Wesley Longman limited, ed. 6 Harlow, 1998. – 1568 p.
31. Merriam-Webster Collegiate® Thesaurus. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.merriam-webster.com>
32. Merriam-Webster's Advanced Learner's English Dictionary. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.merriam-webster.com>
33. Merriam-Webster's Dictionary. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.merriam-webster.com>
34. Online Etymology Dictionary [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.etymonline.com>
35. Webster's dictionary of the English language: Librairie Larousse, 1993. – 1248 p.

References

1. Arnoł'd, K. V. (1966). Semanticheskaja struktura slova v sovremennom anglijskom jazyke i metodika ee issledovanija. L.: Prosveshhenie.
2. Jarceva, V. N. (1998). Bol'shoj jenciklopedicheskij slovar'. Moscow.
3. Vasil'ev, L. (1990). Sovremennaja lingvisticheskaja semantika. M.: Vysshaja Shkola.
4. Katc, Dzh. (1981). Semanticheskaja teorija. NZL. Lingvisticheskaja semantika. (10), 33-89.
5. Kezina, S. V. (2010). Semanticheskoe pole cvetooboznachenij v russkom jazyke (diahronicheskij aspekt): avtoref. dics. d-ra. filol. nauk., Cheljabinsk.
6. Kobozeva, I. M. (2000). Lingvisticheskaja semantika. M.: URSS.
7. Kotcova, E. E. (2010). Giponimija v leksicheskoj sisteme russkogo jazyka (na materiale glagola). Arhagel'sk.
8. Kochergan, M. P. (2002). Vstup do movoznavstva. K.: Vydavnychi tseŋtr «Akademii».
9. Lajonz, Dzh. (1978.). Vvedenie v teoreticheskiju lingvistiku. M.: Progress.
10. Lotte, D. S. (1961). Osnovy postroenija nauchno-tehnicheskoi terminologii. Voprosy teorii i metodiki. (pp. 81 – 103). M.: AN SSSR.
11. Materynska, O. V. (2014). Struktura ta semantyka meronimiv na poznachennia chastyh sukuŋnostei. Movni i kontseptualni kartyny svitu. (48), 286-301.
12. Mykhailova, T. (2014). Synonimichni vidnoshennia v ukrainskii naukovotekhnichnii terminologii. Visnyk nats. universytetu "Lvivska politehnika". (503), 53– 57.
13. Nikitin, M. V. (2007). Kurs lingvisticheskoi semantiki. SPb.: Izd-vo RGPU im. A.I. Gercena.
14. Popova, Z. D. (1989). Polevye struktury v sisteme jazyka: kollektivnaja monografija. Voronezh: Izdatel'stvo Voronezhskogo universiteta.
15. Popova, Z. D., Stermin, I. A. (1984). Leksicheskaja sistema jazyka. Voronezh: Izdatel'stvo Voronezhskogo universiteta.
16. Seliverstova, O. N. (2004). Trudy po semantike. M.: Jazyki slavjanskoj kul'tury.
17. Selivanova, O. O. (2010). Linhvistychna entsyklopediia. Poltava: Dovkillia-K.
18. Tihonov, A. N. (1994). Granicy i struktura leksiko-semanticheskogo polja. Teorija polja v sovremennom jazykoznanii. Tezisy dokladov Bashkirsk, 3-7.
19. Turchin, V. V. (2004). Pragmatika naukovogo termina. Ivano-Frankivsk.
20. Ufimceva, A. A. (2010). Opyt izuchenija leksiki kak sistemy (na materiale anglijskogo jazyka).

- (3). М.: KomKniga.
21. Fedina, E. A. (2013). Sinonimicheskie otnosheniya v nemeckoj medicinskoj terminologii: avtoref. dics. kand. filol. n., Irkutsk.
 22. Tsybal, N. L. (2007). Suchasna ukrainska terminolohiia orhanichnoi khimii. Uman: RVTs "Sofia".
 23. Shmel'ov D. N. (1973). Problemy semanticheskogo analiza leksiki. M.: Nauka.
 24. Allan, K. (2009). Concise encyclopedia of semantics. Boston: Elsevier.
 25. Babylon English Author: Babylon Ltd. [Electronic resource]. – Access mode: linguistic-support@babylon.com
 26. Encyclopaedia britannica. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.britannica.com>
 27. Longman dictionary (1998). Edinburg Gate: Pearson Education Ltd.
 28. Longman dictionary of American English (2008). Harlow, Essex, England: Pearson Education Ltd.
 29. Longman dictionary of contemporary English (2003). Edinburg-Harlow: Longman.
 30. Longman dictionary of English language and culture (1998). Harlow.
 31. Merriam-Webster Collegiate® Thesaurus. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.merriam-webster.com>
 32. Merriam-Webster's Advanced Learner's English Dictionary. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.merriam-webster.com>
 33. Merriam-Webster's Dictionary. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.merriam-webster.com>
 34. Online Etymology Dictionary [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.etymonline.com>
 35. Webster's dictionary of the English language (1993). Librairie Larousse.

Стаття надійшла до редакції 15.09.2015 р.